

EL VALLÈS NOU

Periodic Regionalista

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 ESPANYA, trimestre . . . 1'50 Ptes.
 Número corrent, 10 céntims

Redacció i Administració:
 SANTA ELISABET N.º 6.

Anuncis a preus convencionals
 No s'admeten escrits sense firma

FONDA DE CATALANA

Santaolaria i Font

Salons pera familia. Grans habitacions.
 Servei esmerat. Especialitat en banquets.
 Se serveix a domicili.

Carrer Berenguer, números, 58 y 60. **MOLLET**

Noves orientacions

Passades les eleccions, passat el tragí que porta sempre'l período electoral, passada la inevitable exitació produída per la defensa que de llurs ideals fá cada un dels grupos que prenen part en la lluita, torna a regnar la calma i aquesta deu aprofitarse per a fer aquella feina qu'exclou tot sentit partitista, feina exemp de les exaltacions propies de tota lluita, en fi, feina de pau i aquesta pot ferse estudiant amb calma orientacions pràctiques per a el poble, orientacions en les que totes les fraccions deuen col·laborar-hi, en les que tothom, siga del partit que siga, deu ajudar-hi amb son esforços.

Granollers necessita moltes millores i per portar les a cap es necessari que l'Ajuntament prengui noves orientacions, que's preocupi de fer bona administració. Els qui formen part de la Corporació Municipal, els qui han sigut designats pels vots del poble per a administrar sos cabals, deuen complir amb zel i amb desinterés la tasca que'ls hi ha sigut en comanada, deuen procurar amb noves orientacions encarrilar la desballestada administració, que segons uns i altres confessen no pot anar per mes mal camí; la caixa municipal está buida, manquen

Orquesta-Arumí

Funcions religioses.

Concerts, Balls, etc.

Per contractes:

Jaume Arumí. Carrer Nou, 25.-GRANOLLERS.

fondos per a atendre llurs necessitats, van baixant les entrades d'una manera tan horrorosa, que si no's remeia de pressa fan pre veurer un mal fi.

No's pot seguir mes aixís, cal pendrer nous camins per part de tots, ja que'l malestar que dintre nostra corporació popular s'hi nota, la falta de bones relacions entre'ls que la componen, fins en lo que's refereix al bé del poble, es potser una de les principals causes d'aquest desballestament, i aixó entenem qu'es culpa de tots i seguint aixís creiem que no compleixen ni uns ni altres la comanda que'ls fou feta per qui'ls posá allí com administradors del poble, ja que no es administrar afavorir amics en detriment dels interessos del comú, ni viurer en una enervadora apatia amb falta d'energíes per a imposarse i fer complir a tothom amb les cargues que li corresponen; com tampoc es administrar el buscar i posar obstacles, sols per fins particulars o partitistes, a la marxa de la administració comunal, per aixó creiem qu'amb serenitat i bona fé deuen deixar sa actitud uns i altres, vetllant per a el bé del poble, aunant sos esforços per a encausar l'administració, ja que aquesta no es ni deu ser patrimoni de cap partit ni de cap grupo. En l'Ajuntament deu ferse tasca positiva deixant arreconat a qui sols ne fassi de negativa en perjudici del poble.

Tot grupo que vulgui trevallar pot

ferho sens entrebancar, sens posar traves a les iniciatives d'altres, si son profitoses, i si aquest altre no les té, pot éll tenirles i exposarles amb claretat, fent qu'arriuin a coneixement del poble per a que aquest sápigui i conegui quins son els que verament trevallen per a son profit i engrandiment, procurant administrar bé sos cabals, cumplint aixís el fi amb que anaren a la casa comunal; aixó deu ferse i no entretenirse amb lluites de capelleta, fentse uns als altres eterna traveta, privantse mutuament de fer res de profit.

Els qui aixó fan han de veurer que si ve'l descredit vindrá per tots, perque será per a el poble i aquest els culpará a tots i a tots ne demanará compte, si no l'han avisat a temps, doncs un bon administrador deu posar en coneixement de son administrat les dificultats en que's troba, si li impideixen de complir son comés, de fer bona administració. Dintre del Ajuntament tots tenen el dret de fiscalisar, que deuen complir com un dever, perque no passi res en perjudici del poble, quals interessos te'l dever de vetllar cada un dels regidors que forman part de la corporació municipal, pero també te l'obligació de deixar de banda odis personals o polítics per portar el seu esforç al trevall comú de tots, perque'l poble prosperi, apartantse en absolut i esposant a la vindicta pública, a qui cregui qu'amb miras egoistas i personals posposa el bé de tots al seu particular.

Esperem qu'amb calma i serenitat se compenetrará tothom de que cal pendrer noves orientacions, de que deu ferse un esforç imposantse'l patriotisme per encarrilar lo desencarrilat, doncs sense aixó no's pot pensar en millores a Granollers.

La Diada Regionalista

El diumenge dia 6 d'abril

A honor dels diputats provincials electes regionalistes i per les Mancomunitats.

A les onze del matí:

GRAN MITING

en un dels teatres de Barcelona, parlant hi les més prestigioses personalitats del Regionalisme.

Apat monstre

a la una de la tarda, a la grandiosa Sala del Palau de Belles Arts

servit per un dels més renomats restaurants de Barcelona.

Organisació forana

Reunions a les quatre de la tarda a la Lliga Regionalista, amb els senadors, diputats a Corts, diputats provincials, regidors, presidents de societats adherides, de les comissions auxiliars i distingides personalitats de les comarques catalanes.

Preu de les targes per al miting i ápat monstes:

DEU PESSETES

Lloc de venda a Granollers: En la redacció de EL VALLÉS NOU, Sta. Elisabet, 6.

Aplec del Bon Mot a Llerona

El diumenge passat tingué lloc en l'era de can Morera l'anunciat aplec de la Lliga del Bon Mot. A les quatre de la tarda al aire lliure, sota un cel blau i pur ja que la naturalesa volgué coadjuvar-hi afavorint-nos amb una tarde primaveral, se doná comensament al acte, al que acudiren nombrosos veïns dels quatre pobles de Les Franqueses: Llerona, Corró de Munt, Corró de Vall i Marata, com també alguns de La Garriga i Granollers, omplint la grandiosa era de Can Morera ont se celebrá la festa.

El conegut propietari de Llerona i jutge municipal de Les Franqueses D. Josep Rovira de Villar, feu la presentació dels oradors als qui agrahí'l sacrifici que feyen venint de Barcelona per pendrer part a l'acte. Remarcá les ventatjes de parlar bé i els perjudicis del mal parlar, fent notar l'avversió que tenen els pobles i les persones al renegaire.

El noi Josep Bofill Roquerias: amb bona entonació i molta naturalitat recitá son discurs, en el que protestá en nom de sos companys d'escola, de la mala costum del renegar.

La noia Esperança Balich Ventura: Nos digué que la dona, fugint de sa apatía, deu pendrer part en aquestos actes, demostrant que'l bell i honrat

parlar es la millor prova de dignitat del individu, i que la dona deu treballar per a infiltrar aquesta convicció en la família.

La noia Angela Pocerull Vergés: Després de saludar als forasters i als veïns de Llerona qu'assisteixen al acte, es dirigeix a les dones dientlos, que si no deuen renegar els homes encara els escan menys a ellas el mal parlar, doncs fins els mateixos renegaires troven criticable en una dona no sols que renegui, sino que digui paraules groixudes. Vestiu, diu, una dona de senyora i si arriba a sortir una mala paraula de sa boca, ja tothom dirá qu'ensenya'l llautó. Amb frase concisa nos prová com la dona es la destinada a anar a la conquesta del bon mot dins de la família, amb les armes del carinyo, del amor i de la persuació.

Tant el noi Bofill, com les noies Balich i Pocerull, foren molt aplaudits per la naturalitat i entonació que sapigueren donar a sos parlaments, siguent aquets tres discursets, dits per alumnes de les escoles, una de les notes mes simpátiques de la festa.

Acte seguit prengué la paraula el jove

En Joan de Deu Trias de Bes: Saluda als assistents en nom de la Lliga del Bon Mot, fa notar com les llengües anglo-sajones no tenen males paraules, per la sencilla raó de que'l poble no les diu; recomana i prega als Rectors, que prediquin per desterrar els mals mots del llenguatge; a les autoritats que's valguin dels medis coercitius que la llei els dona per a privar la blasfemia; i als mestres, que s'esforsin en inculcar a sos petits deixebles l'horror al renege ensenyantlos que deuen tenir amor a la Relligió, amor a la Patria i amor a la llengua.

L'Albert Compte i Camps: El jove propietari de Llerona comensa dient: que no deuen quedar-se enrera'ls de Llerona en ajudar la tasca de la Lliga del Bon Mot i que per aixó ha acceptat un torn en aquest aplec.

La paraula, diu, es la cosa mes maravillosa d'aquest mon, la Lliga's proposa la purificació de nostra llengua i el conseguir-ho es obra individual. Esplicá com l'educació pot fer-hi molt, ja que encarrilar i salvar l'infancia, es salvar la joventut i la vellesa i demostrá com son els mestres qui han de fer aquesta obra, ja que ells son els qui han d'entomillar el cervell dels infants, qu'es de cera per a rebre l'educació i de bronze per a retenir-la. També diu als amos que deuen treballar amb l'exemple i acaba demanant: per Deu, per la Patria, deixeu la blasfemia.

En Josep M.ª Batista: Comensa mostrantse joiós de que la primera volta que's dirigeix al poble siga per la obra de la Lliga del Bon Mot.

Fustiga amb frase dura als renegaires i diu que som massa petits per a redressarnos contra Deu. En nom de la cultura i de la Patria demana que's parli bé, diu, que si desitjém que Catalunya siga devantera del Progrés, havem de desterrar el renegar. Esplica com les dones per el lloc qu'ocupan en la família poden fer-hi molt per desterrar la mala paraula, als fills inculcant-los-hi de petits l'avversió al mal mot, al pare, al marit, al germá, al promés, suplicant-los-hi de la manera qu'ellas soles poden i saben fer-ho. Acaba dient que la

blasfemia es un estigma que portem al front i l'havem d'arrencar per dolorós qu'aixó'ns siga.

En Josep M.ª Pobla: Comensa dient que no fá cap sacrifici al venir de Barcelona per a pendrer part en aquest aplec, perque tots som catalans i entre germans no hi ha sacrificis quant se tracta del bé comú, al contrari se sent grat entre mitx de tots els que l'escoltan. Demostra que'l ben parlar es l'orgue de la cultura, per aixó havem de volguer la llengua catalana ben clara, neta i pura. Fa historia dels grecs per a fer resaltar l'influencia que tingueren en nostre llenguatge deixantnos moltes de ses paraules, explicant a aquest fi una bella tradició per a demostrar la cura que possaven en mantenir neta sa llengua de males paraules. Diu com la parla Catalana es la qu'ha donat vida a Catalunya; compara la mala paraula amb el qui's posa en una serdana i la desfá. Demostra que'l parlar mal es falta a la dignitat humana i a la de Catalunya, que la blasfemia es germana de la destrucció i acaba demanant que la desterrem de nostra parla en bé i per la dignitat de Catalunya.

En Felix Fages: Nostre digníssim diputat provincial dona l'enorabona a la Lliga del Bon Mot; diu qu'es la tercera vegada que la Lliga vé a la comarca Vallesana a escampar la seva benefactora llevor, seguint sas ensenyansas, diu als assistents: fareu honra, fareu gloria a la bella comarca del Vallés; l'obra de la Lliga es l'obra mes gran de cultura i de patriotisme ja que purificant la llengua farem nostra Catalunya gran i forta.

Acte seguit els nens de les escoles cantaren l'himne *¡al blasfemar fem gnerral!*, acabant l'acte'l Rector de Llerona Dr. Pere Bou, recomanant als assistents que gravessin en son cor les ensenyansas de sana doctrina que'ls havian inculcat els oradors, demostrant de pas que'l renegar fá covart i degenerat. Doná les gracies á tots especialment als oradors que tant alt sabien posar el bon nom de la Lliga del Bon Mot treballant sens treva anant de l'un poble a l'altre com nous apostols á sembrar la bona llevor, propagant l'avversió á la blasfemia i al mal parlar.

NOTES

Havem rebut la Memoria de l'Hospital Clínic de la Facultat de Medicina corresponent a l'any 1912. Porta un interessant prólec del nostre benvolgut amic i company el diputat provincial Don Felix Fages Vilá, qui forma part de la Junta Administrativa en representació de la Diputació Provincial. Ja'n parlarem amb mes extenció un altre dia.

L'ajuntament de Vich, seguin l'exemple del de Barcelona i d'altres importants poblacions de Catalunya ha pres l'acort de cooperar á l'obra d'educació social que's realitza amb la difusió del régim oficial de retirs obrers, bonificant llibretes de pensió obertes á favor de determinades personas en la Caixa de Pensions per a la Vallesa i d'Estalvis, colaboradora á Catalunya i Balears del Institut Nacional de Previsió.

Per el Ministeri de Governació ha sigut ja aprovada la cessió gratuïta d'una gran extensió de terreny que l'Ajuntament de Lleyda ha fet a favor de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. En dit terreny aquesta institució iniciarà una ciutat-jardí amb la construcció d'un grup de cases amb arrego al règimen de la Lley i Reglament de cases barates.

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis cedirà o adjudicarà dites cases per medi de varies formes d'amortisació a plassos en combinació amb el segur sobre la vida i amb el de pensions per a la vellesa.

La situació dels terrenys cedits es excel·lent per a donar principi a la construcció d'una nova ciutat, i els objectius que s'ha proposat l'Ajuntament al cedirlos i la Caixa al acceptarlos, son procurar habitacions higièniques per a les famílies obreres i proporcionar a les mateixes el medi de poder arribar a ser propietaris de tals habitacions en condicions còmodes, practicant a la vegada obra de previsió amb el segur sobre la vida del cap de casa i la preparació simultània d'una pensió vitalícia per a la seua vellesa.

Teatral

En el teatre de *L'Unió Lliberal* lo prop-passat diumenge dia 16 se posaren en escena per la tarde las obras *La Generala* i *El arte de ser bonita*.

En la primera la Sta. del Campo representà son paper d'una manera inimitable, semblant que l'obra fos escrita per a ella, fins al punt de que en el segon acte aquell *mutis* que fá després del tercer còmic, li valgué una calurosa ovació.

La Sta. Morató molt bé en la princesa Olga; el tenor va resultar un poc fluixet de veu, pero en canvi va fer un *Pio* molt encertat; el Sr. Cuenca fou tant lo que va exagerar son paper, que no agradá; els demés de la companyia (deixant apart el coró) van anar bé.

El arte de ser bonita. Es una obra irrepresentable aquí per moltes causes, sobretot per falta de personal i lleugeresa en la tramoya fent que els cuadros resultessin pesats d'esperar, lo que motivá qu'el públic que disfrutava amb l'obra, acabá per aburrirse.

En el *Cassino* a la nit se representá *La Viuda Alegre* que no'ns va convencer del tot. El tenor per la tarde's devía gastar la poca veu que tenia i resultá que en el segon acte va cantar el *duo* sense dir res de la partitura ¡aixó ja es massa!

La Srta. Morató amb la *Viuda* va tenir moments felissos i altres (no sabem si es de tan bé qu'ho volia fer) fins la veu li sortia destimbrada. El públic no'n quedá satisfet del tot.

Dimecres diada de St. Josep la mateixa companyia actuá en l'Unió Lliberal representant *San Juan de Luz*, *La Gatita Blanca* i *La Divisa* per la tarde i *El Guitarrico*, *El Sr. Joaquín* i *El Trébol* per la nit.

Amb el *San Juan* i la *Gatita* va haver-hi de tot bó i dolent, per mes que ja estem convensuts de que la perfecció es *difícil*, quant no es per els uns es per els altres.

La Divisa. L'obra es molt ben feta, el Sr. Iturmendi va fer les delícies del públic, mereixent-se un aplauso per el bon partit que va treurer de son paper. Fou l'obra que va anar mes correcte de la tarde.

El Guitarrico. El mateix Sr. Iturmendi va fer-ne una creació, sia l'enorabona, que donem també al Sr. Garcia per lo bé que's portá, ¡lástima que no li fassin fer papers de mes importancia! doncs es un artista que promet. Les demés parts varen anar bé.

El Sr. Joaquín. Mereix especial menció el senyor Casaseca, es el millor Sr. *Quimet* qu'havem vist, *gallego* fins a l'ànima, en una paraula no podem expressar lo molt bé que ho va fer; nostre aplauso mes sincer.

Fora la Srta. del Campo que va fer un paper molt ben fet, guanyantse un aplauso amb la *Balada* final i la Sra. Mariné, els demés de la companyia molt fluixets i mal ajustats.

El Trébol. Es tant dolenta aquesta obra que val mes no parlarne.

L'orquestra bé, dirigida per el mestre Sr. Serra.
RAVEL.

Crónica de la Comarca

Mollet

Per la diada de Sant Josep, no més hi hagué espectacle en el local de la "Unión Familiar" amb la celebració de la última vetllada de cuaresma. Fou molt concorreguda i tots els números aplaudits.

La Junta te destinat celebrar, al menos, una vetllada cada més.

Dimecres per la tarde, rebé cristiana sepultura el cadavre del qui en vida fou En Josep Tarrés (a) Soca, persona de bondat i honradés recuneguda, per quines cualitats s'habia conquerit les simpaties de tothom.

Rebin s'esposa, fills i demés parents la expreció de nostre condol.

—Camisería Puig. Pelayo, 32, Barcelona.
Inmens assortit en corbates.

Ahír i avui un escamot de joves canta caramellas per el poble. Han tingut el mal gust d'escullir composicions satíric-humorístiques, género, que al nostre entendre, desdiu molt de la gran obra que'ns llegá el malaguanyat music-poeta en Josep A. Clavé

Bella Ofrena

En la Junta General de la Caixa d'estalvis d'aquet poble, que tingué lloch el diumenge últim, després de donar compte de les operacions realitzades en 1912, i de fer entrega d'un premi en metalic al dueny de la llibreta que durant l'any feu mes imposicions, el Consell Directiu manifestá a la junta, que una persona aymant de nostra institució de l'estalvi, oferia no retirar de la *Caixa* la quantitat de 2.500 pts. que hi te imposada si's destinava a construir una casa per a cedirse, mitjansant concurs, a l'obrer que reunis les condicions que al efecte se estipulessin, La Junta General rebé ab agrado tal oferiment, acordant, per unanimitat, acceptarlo i nomenar, per estudiar el modo i forma de portar a la práctica tal projecte, una comissió especial.

Se confia en que serán dos les cases que's podrán construir, gracias a que una segona persona també vol contribuir a tan hermosa obra social. El dia de

la Junta General del any pròxim, es el senyalat per a adjudicarse les dos cases a favor dels obrers que per sos mérits se n'hagin fet mereixedors.

—Camisería Puig. Pelayo, 32, Barcelona.
Assortit complert en Géneros de punt.

Diumenge passat, celebrá junta general extraordinaria el Sindicat de Regans d'aquet poble per a cuparse dels medis mes convenients per a poder posar aigua a n'els recs, acordantse adquirir dues bombes capasses per a aixecar 2500 litres per minut cada una i dos motors eléctrics, fent amb dit material, una instalació definitiva en el pou, propietat del mateix Sindicat.

Els aigarregans de les mines que pertanyen a n'el Sindicat, poden estar ben reconeguts als individus del mateix, perquè no planyen cap mena de gasto per a posar els recs i mines en condicions de poder prestar un bon servei. Desde la creació de l'espresat Sindicat, passa de 50.000 ptas. la quantitat invertida en construccions per mines, recs d'obra, canonades, sifons i comportes.

Avants del Sindicat, existía una verdadera anarquia en els riegos, avuy se gosa d'un ordre complert.

—ELIXIR CÀLLOL.—Combat la Neurestenia.

Granollers

D. Blay Pallarés en atenta carta'ns comunica que havent-se desfusionat els serveis postal i telegráfic, ha cesat en el càrrec d'administrador de correus, continuant com a jefe de Telégrafos.

El nou administrador de correus don Josep Escobar, ens comunica haver prés possessió de son càrrec.

Tant a un com a altre agraim l'ofertament qu'amb tal motiu ens fan, quedant també a sa disposició «El Vallés Nou.»

La societat *Cassino de Granollers* per a el dilluns a la nit i el dimars a la tarde, ha contractat la companyia de D. Joan Pons, de la que forma part el primer actor D. Joan Torelló, que posará en escena escullides funcions.

En el teatre del *Centre Católic* per la companyia d'aficionats del mateix, se posarán en escena avui a la nit tres escullides funcions.

La societat *La Alhambra* celebrarà avui un ball de *Chrisantema*, en el que's regalará un magnific rellojje-pulsera a la senyoreta que surti afavorida en sorteix que's celebrarà.

—Camisería Puig. Pelayo, 32, Barcelona.
Especialitat en Camises a mida.

—En el sorteix de la primera serie de 30 calcats, que la sabateria Marlet, carrer de Corró, 26, te oferts en forma que dona sobrada garatía al públic, ha sortit favorecut en el sorteix de Diumenge el núm. 17.

Dit sorteix se verificará durant quinze setmanes consecutives, devent pagar, els qui hagin pres prat, 1'50 ptes. setmanals fins a sortir premiats, en qual cas a mes de no tenir que pagar ja cap setmana mes, tindrán dret a un calsat d'home *tot cosit* i'ls quinze que quedarán sense premi finides les quinze setmanes, tindrá dret cada un d'ells a un calsat fet en la mateixa forma.

Tipografia de Jaume Joseph.—Granollers.

Destil·leria a vapor de Anisats i Licors

Anís Faust : : :
: : Coñac Parera

PREMIATS:

MADRID 1377.
PARIS 1878-1889.
BARCELONA 1888-1898
CHICAGO 1893.
VALENCIA 1910.

Vins, Vermouts i Champanyes
del país i estrangers.

Depositaris del R. A. C. de Catalunya:
Stock de peses para Automòvils en Les Franqueses.

Blanxart i Maspons

(SUCESSORS DE FELIP PARERA)

Fàbrica i Despaig en:
Granollers del Vallés

Fàbrica i Magatzems en LES FRANQUESES

Fàbrica d'Alxarops i Morxates
(Tònic refrescants)
CHAMPANILLA
Gran estimulant digestiu *****
Agustí Fortuny
(Sucessor de F.^{co} Fortuny)

Representants únics ab diposit
pera Granollers i sa comarca:
Blanxart i Maspons.

Pintor - Decorador

Joseph Dalmau Trias

Paper pera decorar habitacions.

Carrer Ricoma, 12
GRANOLLERS.

Fàbrica d'Olis i Sabons

FILLS DE E. BARANGÉ

Granollers, Girona, Barcelona-Sans.

ARMERIA DE RAFEL PRADES

Escopetes, Marca "JABALI" * Rifles i Pistoles Automàtiques.
Paller pera Armes i "Cielos" * PALMA, 35.
GRANOLLERS

Escultura decorativa * Relleus i baix-relleus en guix

ENGUIXAT DE SOSTRES I PARETS D'HABITACIONS
TOTA CLASSE D'ENMOTLLATS I DECORATS EN GUIX

LLUIS MONFERRER ALVARO
Plassa de Verdaguer.-Granollers.

Borocloratal
contra enfermetats de la BOCA

FORTIFICA LES GENIVES
Evita els corchs de la BOCA.
Cura flemos i tumors de la

Gran antisèptic de la concavitat
bocal; propietat que 'l fa indispen-
sable a tota persona que tinga cui-
dado ab sa BOCA.

VENTA

BARCELONA: Segalá. Vicens Ferrer.—MOLLET:
Farmacia Foz-Bello.—GRANOLLERS:

Farmacia de S. Gasset.

Magatzem de Ferrreteria
I
Mobles de totes classes
DE

FELICIA GUANYABENS
Carrer de Cayetà Ventalló.
Mollet.

Els Adobs Químichs. Primeres materies: superfosfats minerals i orgànichs.
Sulfat d'amoniach, nitrat de sosa, sals potàsiques, etc.

Guano **Vallesá** **MARCA DE FÀBRICA**

Lluís Serra i Guardia
Proveïdor de la "Comunitat de Primeres Materies" de la Federació Agrícola C. B.
Carrer Ricoma, Granollers del Vallés. * REPRESENTANTS
núms. 79 i 81. a Catalunya, Balear i Aragó